

LUDIA

IBILTEN POZIK

Beti izan naz ibilten zalea: Izadiaren edertasuna ikusi, gizonen lan ederrak aztertu, munduan diran askotariko bizikerak ezagutu... Baiña, zori txarrez, ibiltaldi luzeak egiteko dirua bear, eta ezin. Eskerrak nire ama zanak berak aurreratutako zerbait itzi eustala. Ibil-aldi gogoangarri bi egin al izan dodaz.

Igaz, Erdi-Amerika'ren zati batzuk ikusi al izan nituan, ZER onetan esan neban lez, eta aurten... beste ibiltaldi gogoangarri bat: Sondika-Madrid-Erroma-Jordania-Lur Santuak-Ejipto-Grezia - Madrid - Sondika. Orra or amabost eguneko ibiltaldia, dagonillaren amazpitik ogei ta amaikara, Europa, Asia ta Afrika ikutuz.

Nire pozean eta atsegiñean irakurleak kideko izan daitezcan, labur-labur edestuko dodaz ibiltaldi onen zeaztasunak.

* * *

ERROMA ARROA

Sondika'tik egazkadea egin ondoren, urrengo goizean Madrid*en lagunakaz alkartzeko, gaba an igaro bear izan neban. Orduak luzeak ziran-eta, QUO VADIS pelikula ederra, ibillaldirako egokia ikusi neban.

Goizean Barajas egazkin zelaian aurkitu nituan ibiltaldiko lagunak: Galizia'tarrak, Leon'darrak, Andaluziarrak, Balentzia'tarrak, Avila'tarrak, Naparrak eta Bizkai'tar bat.

Ajentziak oso ederto lan egin eban. Euroturist bere izena. Uri guztietan iru lagun izaten genduzan geu zaintzeko: gugaz beti joiana, sartzaillea edo transfer eta erakuslea edo gidaria.

Erroma ezaguna neban, baiña gabez eta egunez ederto ikusi genduan barrero. Iñoz baiño geiago atera neban Erroma'tarrak arroak izan diralakoa, len eta orain eta beti, baiña asmapen orren gaiñetik, an aurkitu neban ludi guztiko kristiñauen batasunaren ezaggarri ta egille dan Aita Santua. Castel Gandolfo'n, bere ondoan ordu-erdi zoragarria igaro genduan. Izan be gure Juan Paul II'a, maitekorra ta maitegarria dogu. Antxe agertu euskun Txina'ri buruz eta Ginea'ri begira berak eukan ardura aundia.

* * *

JORDANIA'N GIRO BARRIA

Erroma'n iru egun egin ondoren Jordania'ra.

An beste giro bat aurkitu genduan: txirotasuna, izkuntza ez-ezaguna, jantzi iñoz ikusi bakoak eta, batez be, asko arritu ninduan arrabiarrak izten dabe usain txar berezia. Etxeak txikiak eta tellatu bakoak, inguru guztian basamortua, area ta atxa, eta zazpi muiñoren gaiñean sei milloa biztanle. Erregea jau-rete ederrean eta aundikiro, erritarren maitasuna dauala.

Eta noizean bein Almoazin'en deia, gau ta egun, otoitz egiteko.

Egun bat egin genduan an, zer ikusi aundirik be ez dago-ta.

* * *

LUR SANTUETARA

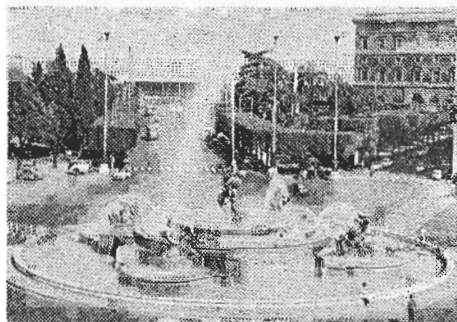
Bide guztia egazkin ederretan egin genduan, baiña Jordania'tik Jerusalem'era joan etorria autobusetan, arabeen autobus zarretan eta Israel'darren autobus eder eta egokietan.

Bide naikoa luzea eta dana basamortuan, noizean bein beduino batzuk baiño beste bizikirik ikusi barik.

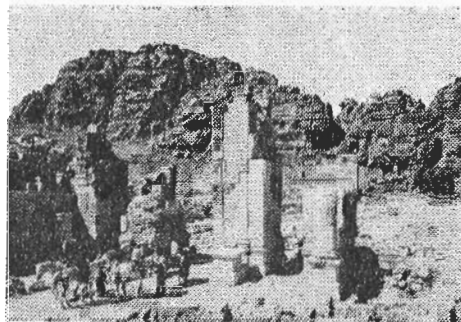
Israel'era sartzeko, Jordan ibaiaren gaiñean zubi zar bat eta inguruetan burdin-ariak, metralletak eta gudariak ugari. Guda-giroa arin asmetan da an.

Sarrean gure zorroak ondo arakatu euskuezan eta orretarako lau bat ordu egin genduzan aduanan.

LUDIA I

Erroma, uri ondo apaindua, lan ederrez betea, arroa.

Jordania, basamortuz inguratua. Petra'ko uri zarra.

Samari'tar andrearen osiña. Arabiarrez inguratuta. Ez dago ikusterik.

Lenengo uria, uri zarra, Jeriko. Palmondoz apainduta, baiña basamortuz inguratuta. Zortzi milla urtetik gora dituan uri zarraren oiñarriak aztertu genduzan. Piñupe baten bazkari egogia, edo jateko lakoa beintzat.

Gero, Betania'n Lazaro'ren etxea ikusi ondoren, Orio-Mendi-ra eta andik Uri Santuaren ikuspegi ederra.

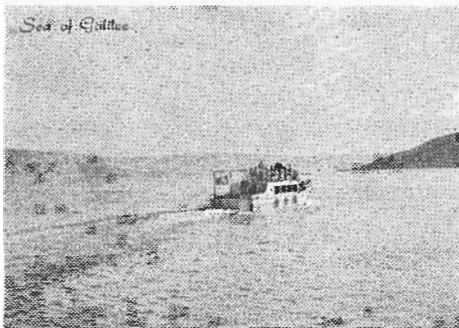
Antxe ondoan egoan PALACE gure ostatua. Zenbat gauza gogoratu nituan orio-artean gabez egin neban ibiltaldi aretan!

* * *

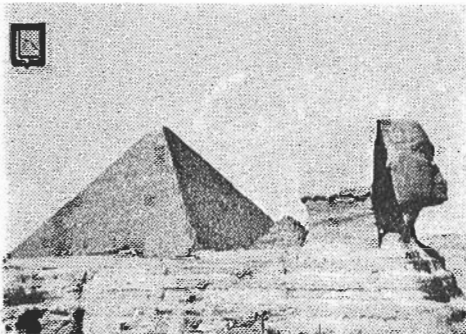
URI SANTUA

Ba-dago Jerusalem'en eta inguruetan kristiñauen-ztat zer-ikusirik naikoa: Erosta-ormea, eta gaiñean antxiñak jauretxearen ormak eta orain Mezquita biak (oiñutsik sartu giñan), Neke-bidea arabiarren dendaz bete-beterik, Kalbarioa edo Buruzurtegi-

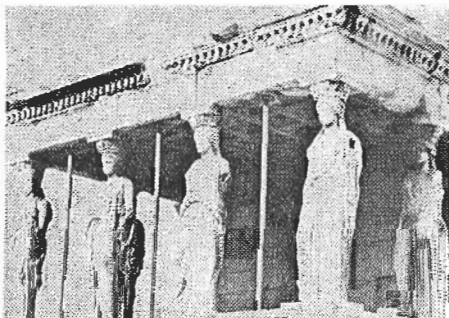
KUSTEN

Tiberias'ko itxasoa.
Ostean Golan'go
mendiak.

Ejipto'n, txuntxurak
eta esfinjea.

Atenas'eko
Akropolis'en Kariatides
age-andrak.

gaiña eta an Kristo gure jaunak bere bizia gure alde emon eban tokia, beratuago illobi santua; Belen... Museo ederra, Jerusalem barria ta «parlamentua», eta abar... Belen'en Aita Añibarro Zeanuri'tarra.

Baiña Jerusalem be basamortu antzekoa ta toki txiroa da. Orio-landarak kendu ezkeru an ez da agiri ibiltariena ta sal-erosleena baiño beste irabaz-biderik. Itxaso illa ta Kumran be ikertu genduzan.

* * *

IPARRALDERANTZ

Israel'ek iparralderantz daukaz lurralde aberatsagoak eta gaur egun guztiz ondo zainduak. An dagoz kibutzik geienak, baiña gai au ZER onetan beste idaz-lan baten aztertuko dot.

Tabor-mendia, toki zoragarria. Gure autobus aundiarentzat bidea estua zala-ta, taxieta igon bear izan genduan. Andik ikusten dira lurralde aberats eta emonkorrak.

Nazaret. Jose deunaren aroztegia. Andra Maria'ren etxea. Andra Maria'ren iturria gaur errira ura ekar-teko legortuta. Nazaret be lurralde txiroa da. Aita Artaraz Zeanuri'tarra oporaldian egoan.

Antxiñako Tolemaida edo San Juan Akre, bere gaztelu ederra, luperko zulo luzea eta krutzedunen aldiko gomutakiak.

Itxas-ertzetik egoalderantz Israel'darren langintza, batez be arri baliotsuena. Kanpotik ekarten dabez, Ego-Aprika'tik batez be, eta an landu ta saldu.

Lagintza au da Israel'en lenengo aberastasuna, ibiltaritza urrengo eta lugintza irugarren.

Kermel Mendia, toki ederra benetan eta mendi onen aldatzean baratz ederrak zaintzen dabez izadi-erlejiñodunak. Euren eleiza polita.

Itxas-aldeko Zesarea, Pontzio Pilato'ren bizi-tokia bere antzoki ederra osorik dauala.

Tel-Aviv uri ederra, itxas-ertzean.

Tokirik politenak, Tiberias-itxasoaren ingurukoak dira.

* * *

TIBERIAS'EN

Kristo'ren bizitzako ekoñaldirik luzeenak, Tiberias-itxasoaren inguruan izan ziran.

Itxas-ertzean, Kafarnaum eta berton San Pedro'ren etxea eta uri zarraren gomutakiak.

Ogi-ugaritzearen eleiza zorra baiña ikusgarria, eta Zoriontasunen Mendia ikusgai izan genduzan.

Barrero Jerusalem'era eta andik Ain-Karin edo Juan Bateatzaillea jaiotze tokira eta geiago barik, barrero aretzarik aretaza, Jordan Ibaiaren gaineko zubi zarretik Jordaniara.

Emen izan genduan ibilladiaren egon-bearrik aspergarriena. Zortzi ordu itxaron bear egazkin-zelai nekegarri aretan egazkiña etorri arte!

* * *

EJIPTO'RA

Lur Santuak ikusteko neukan guraria zan biziena, baita Piramideak eta Atenas'eko Akropolis ikusteko be.

Ejipto basamortuan dago. Txiroa da. Nilo inguruan lugintza ugaria dauka, baiña alde bakoitxera bostetik irurogeta bost km'ko zabaleran baiño ez. Ortik kanpora eremua da dana eta toki batzutan palmondoak baiño ez dira agiri.

Ikusi genduzan bai, piramide edo txuntxur ikusgarriok eta esfinjearen begien aurrean bazkaldu be bai.

Gero ganbelu baten gainean ibillaldi gogoan-garria, aurrean arabiar ugazaba bati diru eske genduala.

El Kairo'ko museoa be benetan ikusgarria da, batez be Tutakamon'en illobiko kutxa aundiak eta barruko tresnak. Edestu-eziñekoa kontua!

* * *

ATENAS'ERA

Eta zelako poza Partenon, Erekteion, Propileo eta olako gauza amesgarriak ikustean!

Gero Bizantzio'tarren aleiza polit bat.

Amaitzeko, Nekatuta baiña pozik Erroma'ra, Madrid'era, Sondika'ra, etxera... Eta bizkor: Atenas'en barausi, eta Zeanuri'n bazkaldu dagonillaren 31'n.

OLAZAR'tar Martin'ek